

Pedagogisch beleid

PeuterPlus

Samenwerkingsverband van Berend Botje en Parlan

Visie

De kinderopvang heeft te maken met kinderen met ontwikkelings- en gedragsproblematiek. Om de kansen van deze kinderen te vergroten is een vroege signalering en goede ondersteuning binnen de kinderopvang essentieel. Om deze reden is Berend Botje in Enkhuizen een samenwerking aangegaan met Parlan, een organisatie voor jeugdhulpverlening. Pm'ers en de gedragsdeskundige van Parlan werken samen om de problematiek van de kinderen zo vroeg mogelijk te signaleren en deze kinderen, en hun ouders, goed te ondersteunen. Alle betrokkenen rondom een kind werken samen om het kind te begeleiden.

PeuterPlus heeft als streven dat kinderen zoveel mogelijk kunnen doorstromen naar de reguliere basisschool en dat zwaardere vormen van hulpverlening voorkomen kunnen worden. PeuterPlus is een sterke schakel tussen kinderopvang en onderwijs, een unieke voorziening binnen de SED-gemeenten (Gemeenten Stede Broec, Enkhuizen, Drechterland).

Doelgroep

PeuterPlus heeft als doelgroep kinderen in de leeftijd van 2 tot 4 jaar. Waar nodig is er de mogelijkheid tot verlenging. Bij PeuterPlus worden kinderen begeleid die meer ondersteuning nodig hebben dan in de reguliere VVE- of kinderopvanggroepen geboden kan worden. De reguliere VVE-groepen richten zich op kinderen met een taal-spraakachterstand en/of andere ontwikkelingsachterstanden. De kinderen bij PeuterPlus hebben, naast deze problemen, ook gedragsproblemen en/of een vermoeden van een ontwikkelingsachterstand, of er is sprake van een duidelijke opvoedingsvraag. PeuterPlus geeft deze kinderen, en hun ouders, het extra steuntje in de rug die zij nodig hebben.

PeuterPlus bestaat uit maximaal 8 kinderen, waarvan het ontwikkelingsniveau vaak uiteenloopt. De pm'ers zijn getraind in het kijken en luisteren naar de kinderen en bepalen met behulp van de gedragsdeskundige wat het kind nodig heeft. De activiteiten worden aangepast aan het ontwikkelingsniveau van het kind.

Instroom

Aanmelding

Kinderen starten meestal met reguliere of VVE opvang, in sommige gevallen worden peuters direct aangemeld met een indicatie vanuit het consultatiebureau (gemeente Enkhuizen), de consulent jeugd of gebiedsmedewerker (gemeenten Stede Broec en Drechterland). Wanneer op de reguliere of VVE opvang wordt gesignaleerd dat de peuter mogelijk beter op zijn plek zou zijn bij PeuterPlus dan wordt de verantwoordelijke van de betreffende gemeente betrokken. Hiermee wordt besproken waarom (over)plaatsing nodig is en wat de begeleidingsdoel is. Het consultatiebureau heeft vaak meer informatie over de thuissituatie en de achtergrond van het gezin en speelt een belangrijke rol. PeuterPlus kan eveneens worden ingezet ter overbrugging naar een geschikte vervolgplek. In deze gevallen zal het kind extra geobserveerd worden om de ondersteuningsbehoeften in kaart te brengen.

Voor PeuterPlus zijn een aantal indicaties en contra-indicaties te noemen.

Indicaties

De groep is bedoeld voor kinderen:

- met een (vermoeden van) achterstand op meerdere ontwikkelingsgebieden en/of een ontwikkelingsstoornis. En;
- die een kleinere groep en meer structuur nodig hebben om vaardigheden eigen te maken passend bij hun kalenderleeftijd. En;
- in combinatie met opvoedingsvraagstukken bij de opvoeders.

Contra-indicaties

- Kinderen met een ernstige psychiatrische stoornis of ernstige gedragsproblemen die niet kunnen deelnemen aan het groepsprogramma en dermate veel 1-op-1-begeleiding nodig hebben en hierin niet leerbaar zijn gebleken.
- Kinderen met een ernstige verstandelijke, zintuigelijke en/of lichamelijke handicap.
- Indien een lichtere vorm van opvang en begeleiding toereikend zou kunnen zijn wordt een kind niet opgenomen.
- Kinderen die niet in een van de SED-gemeentes wonen.
- Bij twijfel over plaatsing vindt overleg plaats over de haalbaarheid van de gestelde doelen.

Intake

Bij aanvang van plaatsing vindt er een intake plaats met ouders en de pm'er van PeuterPlus. Naast de standaardvragen vanuit het kindvolgsysteem worden hier uitgebreidere, kindgerichte vragen gesteld en worden de specifieke ontwikkelingsgebieden besproken. Ook wordt geïnformeerd naar opvoedingsgerichte vragen en hulpvragen van ouders, die (als ze laagdrempelig genoeg zijn) door de pm'er met de ouders worden opgepakt tijdens de ouderbegeleiding. Samen met ouders en Parlan worden dan doelen vastgesteld voor het kind en bij specifieke enkelvoudige opvoedvragen ook voor ouders. Eveneens wordt er geïnventariseerd welke vorm van ondersteuning al eerder heeft plaatsgevonden om onnodige herhaling te voorkomen.

Natuurlijk wordt er uitleg gegeven over wat PeuterPlus inhoudt en wat ouders kunnen en mogen verwachten. Hierin wordt ook besproken wie de samenwerkingspartners van PeuterPlus zijn en wat hun rol in het geheel is.

Als bij de intake blijkt dat de opvoedingsgerichte vragen en hulpvragen van ouders te complex zijn, worden de gedragsdeskundige van Parlan en het consultatiebureau geraadpleegd over een passende aanpak.

Opvang

Dagelijkse overdracht

Tijdens de breng- en haalmomenten van de kinderen is er een kwartier de tijd voor de ouders en de pm'ers om de ochtend door te nemen en om de op dat moment belangrijke dingen (bijzonderheden over eten, slapen of gedrag) te bespreken. Als er meer tijd nodig is, kunnen de pm'er en de ouders op het moment zelf verder in gesprek gaan in een andere ruimte of een gesprek plannen op een later tijdstip.

Op deze manier blijven de pm'ers en de ouders nauw bij de voortgang van het kind en het systeem betrokken.

Meedraaien van ouders op de groep

Twee à drie maanden na plaatsing van het kind zal de pm'er de ouders vragen mee te draaien met een activiteit op de groep. Zo kunnen de ouders een beeld krijgen van wat hun kind zoal doet op de PeuterPlus. Ook kan dit moment aangegrepen worden om ouders en hun kind te ondersteunen in contact of om te zien hoe pm'ers bepaald gedrag van kinderen aanpakken en de ontwikkeling van kinderen stimuleren. Natuurlijk kunnen de ouders en de pm'er hierover inzichten uitwisselen.

Het meedraaien van ouders op de groep kan naar behoefte incidenteel of structureel plaatsvinden, maar minimaal één keer per half jaar.

Huisbezoek

Om elkaar beter te leren kennen en om te weten hoe het kind woont, plant de pm'er drie maanden na plaatsing een huisbezoek. Vaak zien we dat de kinderen het erg leuk vinden om te laten zien waar ze wonen, hoe hun kamer er uit ziet en met welk speelgoed zij graag spelen. Kinderen kunnen thuis ander gedrag laten zien dan op de groep, waardoor ouders vooral thuis ondersteuning kunnen gebruiken. Tijdens een huisbezoek kan dit duidelijk worden.

Oudergesprekken in het kader van opvoedondersteuning

Als blijkt dat ouders enkelvoudige praktische opvoedvragen hebben, kan de pm'er dit op maat bieden. De pm'er plant een aantal gesprekken met een frequentie van eens per maand waarbij specifiek naar deze vragen gekeken zal worden en gezamenlijk gezocht zal worden naar een aanpak die past bij de ouders. Er kan daarnaast gekeken worden naar de dagelijkse routine om na te gaan of daarin nog wensen tot verandering zijn. Hieruit kunnen één of meer opvoedvragen opgesteld worden. De oudergesprekken vinden in principe thuis plaats met een frequentie van eens per maand.

In sommige gevallen is het consultatiebureau al bezig met een traject van opvoedingsondersteuning en huisbezoeken, er wordt dan met het consultatiebureau afgestemd wie dit traject verder op zich neemt. Een medewerker van PeuterPlus gaat in dit geval minimaal eenmaal op huisbezoek (zie ook kopje Huisbezoek) en streeft ernaar om daaropvolgend eens per halfjaar op huisbezoek te gaan.

De combinatie van de huisbezoeken, het meedraaien op de groep en de oudergesprekken zorgt ervoor dat de ouderbegeleiding zo vormgegeven kan worden dat de juiste aanpak op de groep én thuis geoefend en voortgezet kan worden.

Contra-indicaties ouderbegeleiding met betrekking tot opvoedvragen

- Ouders met ernstige psychiatrische problematiek.
- Het niet willen of kunnen meewerken van ouders aan de hulp die de PeuterPlus biedt.
- Indien er sprake is van meervoudige opvoedproblematiek. Een specifiekere hulpvorm voor de ouder(s) zal dan gewenst zijn. (Als bijvoorbeeld blijkt dat het inzicht bij ouders in de problematiek mist of informatie niet beklijft.)
- Als er sprake is van een multi-probleemgezin (naast gedragsproblemen van het kind en enkelvoudige praktische opvoedvragen van ouders bijvoorbeeld ook financiële problemen, relatieproblemen, verslavingsproblematiek).

Wanneer een van bovenstaande contra-indicaties van kracht is zal Parlan het gezinssysteem onder de loep nemen en eventueel een zorgtraject opstarten. Hiervoor is een indicatie vanuit het consultatiebureau of het wijkteam nodig. Doorverwijzing naar specifiekere hulp is ook mogelijk. Doorverwijzen is in principe alleen met toestemming van gezaghebbende.

Evaluatie

Elke drie maanden wordt een evaluatie gepland. Hierin wordt samen met de ouders gekeken wat de voortgang van het kind is. Ook wordt besproken of de juiste doelen behaald worden en worden eventueel nieuwe doelen opgesteld. De evaluaties zijn zowel gericht op de voortgang van het kind als op de ouderbegeleiding. Veel van de informatie wordt al tijdens de dagelijkse overdracht besproken, de evaluatiegesprekken kunnen dan ook kort en bondig zijn. De evaluatiegesprekken worden vastgelegd in een gespreksverslag.

Soms kan het zo zijn dat de oorzaak van bepaald gedrag van een kind onduidelijk blijft en daarmee de aanpak dus ook. Er kan dan besloten worden een CBCL-vragenlijst (Child's Behaviour CheckList) aan ouders mee te geven zodat er een totaalbeeld ontstaat van het gedrag van het kind. De uitkomst hiervan wordt door de pm'er met de gedragsdeskundige besproken. De pm'er bespreekt de resultaten met ouders. Aan de hand van de resultaten kan een handelingsplan van het gedrag van het kind opgesteld worden.

Pedagogisch medewerkers en ondersteuning

De pm'ers op de groep beschikken over een diploma op minimaal het niveau MBO-3 (pedagogisch werk). Bij PeuterPlus heeft ten minste een van de pm'ers een HBO-diploma. De pm'ers worden aangestuurd door de (assistent) leidinggevende van de locatie, de clustermanager of regiomanager, die opereren onder leiding van de pedagogisch directeur.

Daarnaast zijn verschillende instanties verbonden aan PeuterPlus, deze werken allemaal samen om de kinderen zo goed mogelijk te begeleiden.

Parlan

Bij PeuterPlus wordt intensief samengewerkt met de gedragsdeskundige van Parlan. De gedragsdeskundige heeft twee uur per week beschikbaar voor PeuterPlus. Zij houdt elke vier weken een kindoverleg met de pm'ers, hierin wordt elk kind besproken. Het is wenselijk dat het consultatiebureau hierbij regelmatig aansluit. De gedragsdeskundige geeft advies aan de pm'ers en zorgt voor een handelingsplan op de groep. In het handelingsplan worden subdoelen gesteld die nodig zijn om het uiteindelijke begeleidingsdoel te behalen. Ook verricht de gedragsdeskundige observaties op de groep en geeft aan de hand hiervan advies aan de pm'ers (coaching on the job). Ouders worden altijd op de hoogte gesteld van en om toestemming gevraagd wat betreft de informatie-uitwisseling met Parlan.

Het kan voorkomen dat vanuit het kindoverleg naar voren komt dat verdere diagnostiek nodig is. Wanneer er vanuit het consultatiebureau of het wijkteam een beschikking voor diagnostiek kan worden afgegeven kan de gedragsdeskundige zelf of een collega van Parlan basisdiagnostiek uitvoeren. Diagnostiek valt buiten de reguliere groepsuren van de gedragsdeskundige. Basisdiagnostiek bestaat uit een intelligentieonderzoek en screening voor ADHD en ASS en is, omdat het gaat om jonge kinderen, in de meeste gevallen voldoende. In sommige gevallen is de expertise van bijvoorbeeld een kinderarts of logopedist nodig, hier wordt vervolgens met ouders over gesproken.

Pm'ers kunnen via Parlan deelnemen aan deskundigheidsbevordering.

Consultatiebureau

Eens per maand bezoekt de jeugdverpleegkundige van het consultatiebureau voor de kinderen uit Enkhuizen de PeuterPlus. Het consultatiebureau geeft de indicatie voor plaatsing bij PeuterPlus af en blijft op deze manier op de hoogte van de vorderingen van het kind. Indien wenselijk sluit het consultatiebureau aan bij de kindbespreking.

De indicatie wordt afgegeven tot 4 jarige leeftijd. Indien noodzakelijk en/of wenselijk kan deze indicatie worden verlengd. Bij deze verlenging is het consultatiebureau of een andere verantwoordelijke van de gemeente (afhankelijk van de gemeente) altijd betrokken. De gemeente geeft uiteindelijk de verlenging af.

Overige instanties

De samenwerking met overige instanties, zoals een logopedist of Klein Beginnen, vindt indien van toepassing meer op de achtergrond plaats. Ouders zijn hiervan altijd op de hoogte. Bij deze vorm van samenwerking gaat het om informatieoverdracht, overleg en het op elkaar afstemmen van werkwijzen.

Uitstroom

Uitstroomcriteria

- Het kind is minimaal 4 jaar en kan vervolgonderwijs aan (is schoolrijp).
- De gestelde begeleidingsdoelen van het individuele kind en zijn gezin zijn behaald.
- Ouders hebben inzicht in de problematiek en de mogelijkheden van het kind. Zij weten wat een geschikte vervolgplek voor het kind is.

Reguliere basisschool

Een half jaar voordat een kind 4 jaar wordt, wordt de intern begeleider van de school die ouders voor hun kind kiezen benaderd door de pm'ers van PeuterPlus. De intern begeleider kan komen observeren en er vindt een gesprek plaats waarin informatie over het kind wordt gedeeld. De ouders zijn aanwezig bij dit gesprek. Afhankelijk van de voortgang kan er een multidisciplinair overleg georganiseerd worden. Als het kind de overstap naar het

basisonderwijs maakt, vindt er een warme overdracht met de leerkracht plaats. Gedurende het half jaar, tot vierjarige leeftijd is er geregeld contact met betrokkenen. Wanneer de reguliere basisschool geen geschikte plek voor het kind blijkt te zijn, kan de intern begeleider meedenken over een meer passende plek. De basisschool waarop het kind is aangemeld heeft zorgplicht en is dus verplicht om deze doorverwijzing te regelen. Deze afspraak is zowel vastgelegd in de wet Passend Onderwijs als binnen het samenwerkingsverband van de school.

Om de overstap naar de reguliere basisschool zo soepel mogelijk te laten verlopen ondersteunen pm'ers hierin. De pm'er gaat eenmaal mee naar de basisschool om het kind te begeleiden tijdens de wenperiode. Indien nodig kan dit vaker voorkomen. Ook voert de pm'er gesprekken met de leerkracht, zodat deze het kind zo goed mogelijk kan begeleiden.

Speciaal (basis)onderwijs en dagbehandeling

Het reguliere basisonderwijs is niet altijd de beste vervolgplek voor de kinderen van PeuterPlus. Daarom kan het voorkomen dat een kind wordt over geplaatst naar een school voor speciaal (basis)onderwijs of een centrum voor dagbehandeling. Samen met de ouders en andere betrokkenen wordt gezocht naar de meest geschikte plek voor het kind.

Bijlage 1

Ondersteuningsstructuur overdracht kinderopvang- basisonderwijs Stede Broec
November 2019

